



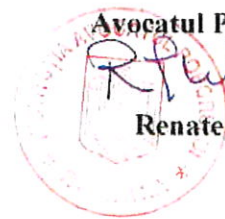
## AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP*

Aprob,

Avocatul Poporului

Renate Weber



### *Raport*

*privind vizita desfășurată la Centrul de Detenție Craiova, județul Dolj*

**Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:**

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

Craiova – 2024



## 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare O.P.C.A.T.) adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor O.P.C.A.T., monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, conform art. 4 din O.P.C.A.T..

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019, și conform Planului de vizite aprobat pentru anul 2024, la data de 6 noiembrie 2024 a fost efectuată o vizită inopinată la Centrul de Detenție Craiova, județul Dolj.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, [redacted] jurist, [redacted] medic, [redacted] psiholog, consilieri în cadrul Centrului zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, și [redacted] reprezentant al Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului-Filiala Regională Craiova.

Vizita a avut următoarele obiective: consolidarea protecției persoanelor internate împotriva pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea condițiilor de cazare, asigurarea asistenței pentru sănătate, asistența psihologică, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

La începutul vizitei, reprezentanții MNP au prezentat conducerii Centrului de Detenție Craiova, domnului Comisar Șef de Poliție Penitenciară Stelian Nicolae SOPOȚEANU - Director Adjunct, domnului Comisar de Poliție Penitenciară Ionuț TRICU - Șef Serviciu Regim Penitenciar, respectiv doamnei Comisar Șef de Poliție Penitenciară Daniela MITRICĂ - Medic Șef, temeiul legal în baza căruia se desfășura vizita, etapele desfășurării acesteia, modalitatea de întocmire a Raportului

de vizită, emiterea recomandărilor, precum și obligațiile instituției vizitate, potrivit prevederilor din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată.

## **2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**

### **a) informații generale**

Centrul de Detenție Craiova este instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor și face parte din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională. Centrul este specializat în recuperarea socială a persoanelor internate și asigură executarea măsurilor educative privative de libertate, a măsurii arestării preventive și intervenția recuperativă, în condiții care garantează respectarea demnității umane, facilitând responsabilizarea și reintegrarea în societate a persoanelor internate, în vederea asumării propriilor acțiuni și a prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni, contribuind la creșterea gradului de siguranță a comunității, la menținerea ordinii și a siguranței publice.

Activitatea centrului se desfășoară în conformitate cu prevederile Constituției României, republicată, ale Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, și ale actelor normative emise în temeiul acesteia, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu completările ulterioare, ținându-se seama de principiile cuprinse în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și în recomandările Consiliului Europei cu privire la tratamentul persoanelor internate. De asemenea, funcționarea Centrului de Detenție Craiova se desfășoară conform prevederilor Ordinului Ministerului Justiției nr. 3936/C din 21 decembrie 2017 cu privire la Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor educative și a centrelor de detenție din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Centrul de Detenție Craiova a fost înființat prin Hotărârea Guvernului nr. 756 din 12 octombrie 2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Conform Deciziei Directorului General al A.N.P. nr. 360/2020 privind profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, centrul este unitate profilată pentru custodierea persoanelor internate sancționate cu măsura educativă a internării într-un centru de detenție, arestați preventiv în stare de minorat/arestați preventiv care au comis fapta în stare de minorat din județul Dolj și din alte 23 de județe.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP



Executarea măsurii internării în centrul de detenție se realiza în conformitate cu prevederile art. 125 și următoarele din Codul penal, și în conformitate cu dispozițiile din Titlul V - Dispoziții privind executarea măsurilor educative privative de libertate din Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Obiectivele generale ale Centrului de Detenție Craiova se subscriu misiunii asumate și prevederilor art. 142 alin. (2) din Legea nr. 254/ 2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate prin asigurarea unui climat favorabil dezvoltării personale, conferirea de utilitate perioadei internării, reducerea vulnerabilității psihologice și sociale prin intervenții și asistență de specialitate, asimilarea de cunoștințe și formarea de deprinderi necesare reintegrării sociale etc..

Centrul de Detenție Craiova custodia: persoane internate minore băieți și fete în regim deschis/închis, cu vârste până în 18 ani; persoane internate tinere băieți și fete în regim deschis/închis cu vârste cuprinse între 18 și 21 de ani; persoane internate majore, băieți și fete în regim deschis/închis cu vârste de peste 21 de ani; persoane arestate preventiv, băieți și fete, în stare de minorat și persoane arestate preventiv, băieți și fete care au comis fapta în stare de minorat.

Activitatea în centru era asigurată de 242 de persoane angajate ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, **posturile prevăzute în organigramă fiind de 273**, ceea ce corespunde unui **procent de încadrare de 88,64%**, existând **31 de posturi vacante (16 ofițeri, 15 agenți)**. **Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizită consideră necesar să se continue demersurile legale pentru angajarea personalului pe funcțiile vacante (31 de posturi)**.

#### **b) condiții de cazare**

Unitatea dispune de un pavilion administrativ cu destinația de birouri, un sector de deținere format din două cămine cu 6 secții disponibile, o secție indisponibilă (E7- fosta infirmerie), cumulând un total de 56 de camere de cazare. Sectorul de deținere mai cuprinde: 4 curți de plimbare; o sală de festivități; biserica; 4 ateliere; blocul alimentar; un corp de clădire (Secția de autogospodărire). Separat, există un corp de clădire în care funcționează Liceul Special Tehnologic „Pelendava”, care asigură școlarizarea persoanelor internate pe 3 niveluri de învățământ (primar, gimnazial, liceal).

Capacitatea de cazare a centrului este de 339 locuri, la data vizitei aflându-se internate 166 de persoane (65 minore, 69 tinere, 32 majore), 156 băieți și 10 fete, gradul de ocupare fiind de 49%. La cazare se respecta criteriul de vârstă, pe camere de minori (sub 18 ani), tineri (18-21 ani) și majori (peste 21 de ani).

Echipa a vizitat aleatoriu mai multe camere din cele două cămine (P+2). În Căminul 1 - Secția E1 minori Regim deschis/închis au fost vizitate camerele: E1.4 cu 6 paturi suprapuse și E1.11 cu două paturi - o cameră dezafectată. În Secția E2, Regim deschis, în care erau cazați tineri/majori au fost vizitate camerele: E2.8; E2.14 cu câte 7 paturi și camerele E3.2 (arestați preventiv - carantină) fete, E3.14 (mama și copilul), E3.13 (minore arestate preventiv), E3.4 (fete Regim deschis tinere), E3.6 (fete Regim deschis majore). În Căminul 2 au fost vizitate camerele E4.3 (infirmerie); E5.4 (băieți Regim închis) și E6.4 (băieți Arest preventiv).

În camerele de cazare erau instalate paturi metalice, cele mai multe cu câte 7 paturi, dar erau și camere cu câte 2, 3, 4 sau 6 paturi simple și suprapuse. La data vizitei în centru erau instalate 310 paturi, fiind asigurat un spațiu de minim 4 m<sup>2</sup>/persoană, prevăzut de art. 1, alin. 3 din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017.

Camerele și grupurile sanitare vizitate din ambele cămine prezentau o stare generală bună de curățenie, cu cambuze cu rafturi pentru depozitarea alimentelor/bunurilor, pereții camerelor și pavimentul erau într-o stare corespunzătoare de igienă.

În majoritatea camerelor de deținere existau aparate tv. și frigidere funcționale, era asigurat un climat corespunzător pe timpul sezonului rece, potrivit celor declarate de persoanele intervievate. Era asigurat accesul permanent la apă rece, iar apa caldă era distribuită conform programului stabilit de conducere. **Totuși, în camerele E3.13 camera de minore, respectiv E3.4 camera de tinere, pavimentul din mozaic era deteriorat și necesita reparații. În camerele de cazare (E5.4, E4.3, E3.4, E3.13,) membrii echipei de vizitare au mai constatat următoarele aspecte: în camerele E3.4 și E3.13 unele paturi erau vechi și prezentau defecțiuni; în camera E5.4 mobilierul (scaune, mese) necesita repararea sau înlocuirea; în grupul sanitar din camera E3.13 erau necesare lucrări de reparare sau schimbare a unor obiecte sanitare defecte.**

**Recomandăm conducerii Centrului de Detenție Craiova să remedieze deficiențele constatate, prin dotarea corespunzătoare a camerelor cu mobilier (mese, scaune, înlocuirea/repararea paturilor), refacerea pavimentului din mozaic, precum și efectuarea lucrărilor de reparații la grupurile sanitare din camerele mai sus menționate, potrivit prevederilor art. 1 alin. (1), art. 4 alin. (1) și alin. (3) din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile minime de cazare a persoanelor private de libertate.**

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP



S-a constatat că luminatul și iluminatul camerelor erau corespunzătoare, fiind asigurate condiții pentru aerisire și pentru lectură și desfășurarea anumitor activități cotidiene. **În câteva camere (E1.4, E2.14) nu funcționa iluminatul de veghe, iar în camera E3.13 lampa care asigura iluminatul artificial necesita repararea sau înlocuirea, deoarece nu prezenta siguranță.**

**Recomandăm conducerii Centrului de Detenție Craiova asigurarea iluminatul de veghe și repararea sau înlocuirea lămpilor care asigură iluminatul artificial în camerele în care au fost constatate deficiențe, potrivit prevederilor art. 6 alin. (6) art. 1 alin. (2) și art. 3 alin. (1) din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017.**

Fiecare cameră de deținere era dotată cu grup sanitar propriu (chiuvetă, vas de wc), iar în secții era câte o baie comună, activitatea de îmbăiere se realiza în serii, după un program aprobat de conducerea centrului. **În unele băi comune erau necesare lucrări de igienizare, înlocuirea plăcilor de faianță desprinse, repararea sau înlocuirea obiectelor sanitare defecte, precum și asigurarea intimității la folosirea dușurilor.**

**Echipa de vizită recomandă conducerii Centrului de Detenție Craiova efectuarea lucrărilor de igienizare, înlocuirea plăcilor de faianță desprinse, repararea sau înlocuirea obiectelor sanitare defecte la băile comune, precum și asigurarea intimității la dușuri, potrivit prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) și alin. (4) Anexa la Ordinul Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017.**

În Căminul 2, Secția tineri și majori, camerele erau mai curate și bine întreținute, în unele camere existau covoare/mochete, paturi și cazarmament corespunzător.

Echipa de vizită a constatat că în centru exista cale de acces pentru persoanele cu dizabilități, **dar nu era amenajată o cameră de cazare dotată corespunzător pentru persoanele cu dizabilități, cu grup sanitar adaptat nevoilor acestora, potrivit prevederilor art. 1, alin. (6) din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017. Am adus la cunoștință conducerii centrului necesitatea amenajării unei astfel de camere, ținând cont de faptul că la data vizitei în evidența cabinetului medical al unității se afla o persoană cu dizabilitate fizică la membrul superior drept.**

Au fost vizitate și cele 3 curți de plimbare amenajate corespunzător (băncuțe și copertine) pentru asigurarea desfășurării programului de plimbare indiferent de condițiile meteorologice existente.

Din informațiile primite de la conducerea centrului, a rezultat că în vederea îmbunătățirii condițiilor de cazare pentru persoanele internate, erau în derulare mai multe proiecte de investiții

constând în: „*Consolidare și modernizare centrală termică*”; *Modernizare rețele termice*” - obiectiv aflat în faza finală de execuție a lucrărilor; „*Modernizare Spațiul de transfer - tranzit deținuți*”; etc.. De asemenea, la nivelul Centrului de Detenție Craiova se implementa prin etape „*Strategia de dezvoltare a sistemului penitenciar din punct de vedere al infrastructurii spațiilor de cazare a persoanelor private de libertate 2024-2030*”, fiind promovate alte două obiective de investiții: („*Lucrări de modernizare și consolidare a Căminului nr. 1 cu modificări structurale, nestructurale și schimbare de destinație*” și „*Lucrări de modernizare structurale, nestructurale, recompartimentare și transformare clădire infirmerie în spații acordare vizită*”).

### **c) asigurarea hranei**

Îhrana zilnică era preparată la blocul alimentar al unității, amenajat și dotat corespunzător (bucătărie, spălător de vase, camera de preparat alimente, magazii, sală de mese, vestiar și grup sanitar, birou, holuri).

Personalul medical efectua zilnic inspecții la blocul alimentar, în scopul depistării eventualelor neconformități pe linie igienico - sanitară. Se realiza zilnic triajul epidemiologic pentru persoanele private de libertate care desfășurau activități în sectorul alimentar, fiind consemnate în Registrul de constatări igienico-sanitare. Se urmărea săptămânal dacă existau suficiente produse dezinfectante și de curățenie la nivelul blocului alimentar și se verificau proprietățile organoleptice ale hranei zilnice. Echipa de vizită a verificat starea de igienă/curățenie de la blocul alimentar și magazia de alimente, calitatea produselor, termenele de valabilitate, probele alimentare, acestea fiind într-o stare corespunzătoare.

Meniul zilnic era afișat la loc vizibil, iar hrana corespundea din punct de vedere cantitativ, calitativ și organoleptic. Era respectat regimul alimentar recomandat de medic pentru persoanele custodiate cu boli acute/cronice. Acestea erau înscrise într-un tabel avizat de medic și aprobat de director, care cuprindea datele de identificare, regimul alimentar și perioada de timp pentru care era recomandarea, fiind întocmit și actualizat lunar, sau ori de câte ori era nevoie.

Erau prelevate probe alimentare zilnic, etichetate și păstrate corespunzător într-un frigider special destinat acestui scop, cu termometru și grafic de temperatură, potrivit prevederilor art. 37 lit. e) din Ordinul Ministerului Sănătății nr. 976/1998 pentru aprobarea Normelor de igienă privind producția, prelucrarea, depozitarea, păstrarea, transportul și desfacerea alimentelor.



#### **d) asigurarea dreptului la asistența medicală, tratament și îngrijiri**

Centrul de Detenție Craiova deținea Autorizații Sanitare de funcționare eliberate de Direcția de Sănătate Publică Dolj și Autorizație Sanitară Veterinară și pentru siguranța alimentelor emisă de Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Dolj.

În centru exista un cabinet de medicină generală, un cabinet de medicină dentară, o sală de tratamente, o sală de așteptare, infirmerie, o cameră de recoltare spută, o cameră de sterilizare, dulapuri cu medicamente, aparatură medicală completă, vestiar, spațiu de depozitare (materiale de curățenie, antiseptice, substanțe dezinfectante), arhivă, spațiu depozitare deșeuri septice și grupuri sanitare. Acestea erau amenajate și dotate corespunzător, potrivit prevederilor Ordinului nr. 153/2003 emis de Ministerul Sănătății și Familiei pentru aprobarea normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale. Programul de funcționare al cabinetului medical era afișat în toate pavilioanele de detenție.

Asistența medicală era asigurată de doi medici de medicină de familie (un medic titular și un medic cu contract de prestări servicii), un medic stomatolog, 7 asistenți medicali de medicină generală și un asistent medical de stomatologie. **Existau 4 posturi vacante: două de ofițer medic în specialitatea medicină generală și două posturi de agent asistent (igienă, farmacie).**

Am verificat anumite registre folosite în activitatea curentă a cabinetelor medicale și câteva dosare ale persoanelor private de libertate ce conțineau fișele medicale la care erau anexate documente (consultațiile medicale, consimțământul informat, notele de informare, internările în spital, rezultatele consultațiilor de specialitate și investigațiilor paraclinice) acestea fiind întocmite, actualizate, înregistrate și completate corespunzător.

În cazul persoanelor internate nou-intrate în centru, dacă medicul nu era prezent în unitate, asistenții medicali de serviciu efectuau o fișă medicală de triaj, urmând ca în cel mai scurt timp persoana în cauză să fie văzută de medic. Examinările medicale au fost consemnate în Registrul de consultații pentru persoane nou-depuse, completat cu datele de identificare și diagnosticul prezumtiv, persoana nou-depusă semnând de luare la cunoștință. În anul 2024, la depunere s-au efectuat 60 examinări clinice.

Consultațiile medicale generale pentru afecțiuni curente (acute/subacute) acordate persoanelor internate erau efectuate la cererea acestora, sau în baza unei programări pe fiecare secție de deținere, conform programului de consultații sau ori de câte ori era nevoie. În anul 2024, până la momentul

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

vizitei, potrivit Registrului de consultații medicale au fost înregistrate 3612 consultații în timpul programului medicului, iar în afara orelor de program al medicilor s-au înregistrat 3192 de consultații. Potrivit Registrului de tratamente injectabile, s-au efectuat 177 de tratamente injectabile și pansamente.

Tratamentul aferent recomandărilor emise în urma consultațiilor medicale se realiza prin eliberarea lor din oficina locală de distribuție a unității, în baza condicilor de prescripție. Toate rețetele erau eliberate din farmaciile cu circuit deschis cu care unitatea avea protocol de colaborare. Orice alte medicamente necesare, care nu puteau fi prescrise pe baza rețetei electronice, erau achiziționate de către unitate, în baza unui referat de necesitate. În anul 2024 s-au eliberat 421 de prescripții medicale.

Consultațiile medicale stomatologice se efectuau de medicul stomatolog. Serviciile de medicină dentară constau în stabilirea formulei dentare la primirea în locul de deținere și consemnarea ei, întocmirea necesurului privind dotarea cu aparatură și echipamente medicale, instrumentar, echipamente de protecție, medicamente și materiale sanitare pentru trusa de urgență, substanțe anestezice și alte materiale stomatologice necesare activității uzuale. Erau efectuate controale periodice stomatologice, consemnate în Registrul de controale periodice stomatologice. Sterilizarea instrumentarului cabinetului era realizată în condiții optime și consemnată în Registrul de sterilizare, în anul 2024 fiind efectuate 212 cicluri de sterilizare. În anul 2024 au fost efectuate 669 de consultații, 2160 de tratamente stomatologice, fiind înregistrate în Registrul de consultații stomatologice și 11 intervenții chirurgicale ce implicau adiție osoasă.

Persoanele internate care erau diagnosticate cu boli cronice la depunerea în centru, în urma controlului medical periodic sau prin examinări medicale curente, erau luate în evidență la cabinetul medical, dispensarizate și li se asigura tratamentul medical corespunzător. Din Registrul de evidență a bolilor cronice, la data vizitei se aflau înregistrați 131 de bolnavi cronici (tulburări psihice, obezitate, scolioză, tahicardie sinusală etc.).

În anul 2024, au intrat în evidență 60 de persoane cu afecțiuni psihice, 57 fiind sub tratament psihotrop (tulburări de personalitate, comportament și de conduită, balbism tonico-clonic, tulburare de tip anti-social, tulburare anxios - depresivă, structură dizarmonică de personalitate etc.). Consultațiile medicale de specialitate se efectuau de un medic în specialitatea psihiatrie pediatrică, centrul având încheiat un protocol de colaborare cu o unitate sanitară autorizată. În anul 2024 s-au efectuat 225 de consultații specialitate.



Din verificarea Registrului de mărci traumatice, în anul 2024 au fost înregistrate 222 de leziuni traumatice, din care 129 de autoagresiuni și 38 de heteroagresiuni. La dosar erau atașate documentele referitoare la incidente, fiind întocmite corespunzător (fișa medicală, nota de informare privind constatarea unor leziuni corporale/traumatice/de violență care afectau intergitatea corporală a persoanei private de libertate, declarația persoanei internate, certificatul medico-legal al fiecăruia etc.). Se gestionau corespunzător cazurile în care existau leziuni traumatice și situațiile conflictuale, potrivit prevederilor legale.

Referitor la efectuarea apelurilor la Serviciul Național de Urgență 112, în anul 2024 s-au efectuat 4 apeluri. Toate persoanele au fost transportate la spital și li s-au eliberat scrisori medicale de către medicul specialist, pentru continuarea tratamentului.

În anul 2024 au fost înregistrate: 49 de investigații paraclinice, rezultatele fiind anexate la dosare; 134 de internări în infirmeria unității și 25 de internări în spitale (21 în penitenciare - spital, 4 în spitale publice din rețeaua Ministerului Sănătății).

În anul 2024, în centru a fost custodiată o tânără care a născut în perioada detenției. S-a asigurat hrana pentru mamă și copil, potrivit normelor legale în vigoare. Asistența medicală și urmărirea dezvoltării fizice și psihomotorii a copilului erau efectuate prin examene de bilanț de către un medic de familie din rețeaua sanitară publică. *În anul 2024 nu au fost cazuri de persoane internate diagnosticate cu sarcină în evoluție apărute în timpul custodierii în Centrul de Detenție Craiova.*

Din luna ianuarie 2024 și până la data vizitei au fost luate în evidența cabinetului 96 de persoane private de libertate care aveau antecedente de consum de droguri (etnobotanice, cocaină, heroină, cannabis, hașiș, combinații de alte droguri etc.). O persoană a primit tratament de substituție și i s-a asigurat consilierea psihologică și asistența medicală corespunzătoare.

Referitor la gestionarea situațiilor privind tentativele de suicid, în anul 2024 s-au înregistrat trei tentative de suicid, două persoane aflându-se în evidența cabinetului medical cu afecțiuni psihice în tratament strict supravegheat și care au beneficiat de consiliere permanentă în vederea reducerii riscului de suicid, recomandările medicilor de specialitate au fost respectate, cazurile fiind gestionate corespunzător.

În anul 2024, în centru nu s-au înregistrat situații de refuz de hrană sau cazuri de deces.



Trei persoane private de libertate care au fost sancționate cu izolarea, au fost monitorizate și au primit asistență medicală corespunzătoare.

Se asigura gestionarea a deșeurilor medicale cu risc biologic până la preluarea acestora de către firma de deșeuri medicale autorizată, cu care centrul deținea un contract de prestări servicii.

Personalul medical de la cabinetul de medicină generală a efectuat în anul 2024 mai multe activități de educație pentru sănătate (igiena individuală și colectivă, igiena mediului, prevenirea îmbolnăvirilor și pentru formarea deprinderilor igienice la bolile cu transmitere sexuală, efectele și prevenirea consumului de droguri etc.), potrivit prevederilor art. 7 lit. n) și art. 38 lit. b) din Ordinul nr. 4858/C/3363/2022 privind activitatea de acordare a asistenței medicale, a tratamentului și îngrijirilor persoanelor private de libertate aflate în locurile de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor. La cabinetul stomatologic se efectuau de asemenea activități de educație pentru sănătate (tehnica periajului dentar corect, transmiterea virusului HIV prin intermediul periutei dentare, importanța asanării cavității bucale, impactul fumatului la nivelul cavității orale etc.).

#### **f) asistența psihosocială**

Centrul de Detenție Craiova dispunea de personal specializat pentru activitățile educative, moral-religioase, culturale, sportive, recreative, de asistență psihologică și asistență socială specifică.

Referitor la structura de personal a sectorului Reintegrare socială, acesta este format din personal de specialitate repartizat în două structuri: Serviciul educație și Serviciul asistență psihosocială.

În cadrul serviciului educație își desfășurau activitatea: 1 șef serviciu educație - post ocupat prin împuternicire de către un ofițer educator, 6 ofițeri educatori, 5 agenți educatori, 1 preot capelan, 2 ofițeri monitori sportivi, 1 agent tehnic. În cadrul serviciului asistență psihosocială își desfășurau activitatea: 1 șef serviciu asistență psihosocială - **post vacant** (la data vizitei atribuțiile erau exercitate prin împuternicire de către un asistent social), 3 psihologi, 3 asistenți sociali. Activitatea sectorului Reintegrare Socială era coordonată de un director adjunct reintegrare. **La nivelul sectorului reintegrare socială mai erau vacante două posturi de execuție (ofițer educator vacant din septembrie 2023 și ofițer psiholog vacant din mai 2023).** Pentru postul de ofițer psiholog vacant s-au realizat demersuri de ocupare a acestuia, fiind scos la sesiunea de mutare între unitățile penitenciare și la concurs din sursă externă, însă nu s-a ocupat.

Centrul de Detenție Craiova dispunea de amenajările, spațiile și mijloacele tehnice necesare pentru asigurarea intervenției recuperative adresate persoanelor internate, beneficiind de suficiente cabinete destinate demersurilor de asistență psihosocială și cluburi destinate desfășurării demersurilor educaționale. De asemenea, unitatea dispunea și de alte spații exterioare secțiilor de deținere o sală de festivități, spații destinate derulării activităților sportive/recreative - bază sportivă în aer liber, o sală de sport, o sală de fitness, o bibliotecă, un spațiu destinat întrevederilor dintre persoanele internate și copiii minori etc..

Asistența socială era asigurată de către 3 asistenți sociali cu aviz de exercitare a profesiei eliberat de Colegiul Național al Asistenților Sociali (doi asistenți sociali cu treaptă de specializare principal și unul având treaptă de specializare practicant). Scopul activității asistentului social era acordarea de sprijin calificat, în vederea ameliorării sau soluționării problemelor sociale cu care se confruntă persoanele sancționate cu măsura educativă a internării, prin implicarea mediului de suport, a instituțiilor publice și organizațiilor neguvernamentale în procesul recuperativ și pregătirea acestora pentru reintegrarea socială a acestora.

De la începutul anului 2024 până la momentul vizitei au fost realizate 146 de evaluări sociale inițiale, 147 de evaluări sociale periodice și 170 de evaluări finale, precum și 94 de consilieri sociale. Medierea socială a constat în realizarea a 352 de demersuri către instituțiile publice de suport și organizațiile neguvernamentale precum și medierea relațiilor cu reprezentanții mediului de suport al persoanelor internate.

De la începutul anului au fost implementate 8 programe sociale ce au vizat identificarea de resurse, dezvoltarea de abilități parentale, sociale și decizionale, prevenirea violenței domestice, medierea relației cu mediul de suport, dezvoltarea emoțională și dezvoltarea cunoștințelor pentru independență financiară, fiind înregistrat 125 de participări. Au fost desfășurate activități semistructurate de tipul grupuri de tratament, proiecte de activitate ce au vizat interiorizarea valorilor morale, de prevenire a consumului și a traficului de droguri, campanii de conștientizare a propriilor resurse, valorilor morale, de creștere a rezilienței, de îmbunătățire a relației cu mediul de suport, de dezvoltare a abilităților de socializare, de dezvoltare personală, adoptarea unor comportamente prosociale, fiind înregistrate 1446 de participări.

Asistența psihologică era asigurată de către 3 ofițeri specialiști-psihologi, încadrați din anii 2016, 2017, respectiv 2023. Toți specialiștii psihologi aveau drept de liberă practică, fiind atestați



profesional ca psihologi clinicieni sau în specialitatea psihologie aplicată în domeniul securității naționale.

La nivelul centrului existau ca dotări metodologice specifice - instrumente psihologice utilizate în vederea desfășurării activității de asistență psihologică cu persoanele private de libertate, următoarele probe psihologice: Interviu Clinic Structurat pentru Tulburările de Personalitate din DSM-5 (SCID-5-PS) și Interviu Clinic Structurat pentru Tulburările din DSM-5, versiunea pentru Clinician (SCID-5-CV). Specialiștii psihologi aplicau Screeningul pentru minori și tineri - evaluare inițială, transmis de Administrația Națională a Penitenciarelor, și Ghidul de interviu.

De la începutul anului 2024 până la data vizitei fuseseră realizate 146 de evaluări psihologice inițiale, 138 de evaluări periodice și 170 de evaluări finale. Imediat după depunere (în zilele lucrătoare, iar în cele nelucrătoare în prima zi după weekend), persoanele private de libertate erau evaluate de către psiholog în vederea identificării riscului de suicid.

În ceea ce privește consilierea psihologică, specialiștii au desfășurat consilieri adecvate nevoilor psihologice identificate, în anul 2024 fiind realizate 248 de consilieri: 76 de consilieri bolnavi psihici; 24 de consilieri consumatori de droguri; 19 consilieri risc suicid; 60 de consilieri în criză; 48 de consilieri pentru diminuarea riscului de agresivitate; 6 consilieri pentru diminuarea riscului de vulnerabilizare; 11 consilieri suportive; 14 consilieri agresori sexuali.

De la începutul anului au fost implementate 8 programe psihologice, ce au vizat diminuarea unor riscuri specifice identificate la persoane cu conduită agresivă, a agresorilor sexuali, a persoanelor cu antecedente în toxicomanie, alcool, programe specifice destinate lipsei de empatie, de optimizare, autocunoaștere și dezvoltare personală, fiind înregistrate 132 de participări. Programele și activitățile de asistență psihologică implementate la nivelul centrului au fost: Program destinat persoanelor cu conduită agresivă, Program de asistență psihologică specifică pentru diminuarea impulsivității, Program destinat agresorilor sexuali, Program de asistență psihologică specifică destinat persoanelor cu antecedente în toxicomanie-droguri, Program de asistență psihologică specifică destinat dependenței (jocuri de noroc, adicției, alcool), Program de asistență psihologică specifică destinat lipsei de empatie, Program de optimizare personală - femei etc..

Nu au fost înregistrate refuzuri de hrană până la data vizitei. În anul 2024 au fost înregistrate trei tentative de suicid, la două persoane custodiate. Ambele persoane s-au aflat în atenția Comisiei de monitorizare a comportamentelor agresive. Din punct de vedere al intervenției recuperative, acestea au



beneficiat constant de consiliere psihologică. De asemenea, au fost incluși și în activități psihologice. În plan social, s-au derulat constant consilieri sociale și s-a menținut legătura cu familia, de către asistenții sociali. Au fost incluse și la activități sociale de grup (Proiect de activitate destinat dezvoltării abilităților de relaționare ale persoanelor internate, Ziua internațională de luptă împotriva abuzului și traficului ilicit de droguri, Ziua mondială împotriva traficului de persoane etc.), la activități sportive, activități moral-religioase etc..

Referitor la implementarea proiectelor de activitate naționale, în perioada de referință au fost derulate 8 proiecte naționale implementate la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor (Bursa Locurilor de muncă, Biblioteca Vie, Campania de prevenire a criminalității și de facilitare a reintegrării sociale a persoanelor private de libertate, Schimburi de experiență în cadrul Strategiei de Reintegrare Socială, Sărbătorile Pascale, Ziua de 1 iunie, Ziua Educației în penitenciar, Ziua mondială de prevenire a suicidului) și de asemenea au fost marcate o serie de evenimente stabilite în Calendarul tematic, specialiștii din cadrul Sectorului Reintegrare Socială desfășurând o serie de activități semistructurate, pentru informarea persoanelor private de libertate, dar și pentru exersarea și conștientizarea unor conduite dezirabile social.

În perioada imediat ulterioară vizitei urmau a fi susținute două spectacole de teatru de către persoanele internate la nivel local, în vederea participării la Festivalul Multiart.

#### **g) aspecte rezultate din interviurile persoanelor internate în centru**

În timpul vizitei, mai mulți tineri internați și-au manifestat dorința de a discuta cu membrii echipei de vizită. Realizarea interviurilor s-a făcut cu respectarea regulilor și regulamentelor interne din centrul de detenție. În cadrul interviurilor au fost abordate mai multe subiecte (modul în care se desfășurau cursurile școlare, respectarea normelor de igienă, calitatea și cantitatea hranei, accesul la apa potabilă, accesul la duș și respectarea programului de distribuire a apei calde, asistența medicală, sancțiunile disciplinare aplicate, asigurarea dreptului de petiționare, a dreptului la corespondență, a dreptului la comunicări online, relația cu personalul centrului, cazuri de rele tratamente/tortură, violență etc.).

Din interviurile efectuate a rezultat că persoanele internate s-au declarat mulțumite de modul în care erau tratate, de condițiile de detenție, de modul în care le-au fost respectate drepturile legale. Au

fost intervievate și în legătură cu comportamentul personalului/profesorilor din centru în relațiile cu acestea, și au menționat că nu au fost probleme privind atitudinea personalului și a cadrelor didactice.

**e) alte aspecte constatate în timpul vizitei**

Pe holul Secțiilor de deținere erau montate infochioșcuri (puncte de documentare și informare electronică), unde se găseau documente și informații de interes care puteau fi accesate pe bază de suport electronic de către persoanele private de libertate. La aviziere erau afișate programele zilnice și materialele informative.

**Echipa de vizită a constatat că la infochioșcuri nu exista în format electronic și Procedura de distribuire a materialelor destinate exercitării dreptului la petiționare și a dreptului la corespondență, modificată și completată prin Decizia Administrației Naționale a Penitenciarelor cu nr. 424/13.04.2023, publicată în Monitorul Oficial cu nr. 377 din 03.05.2023, potrivit Recomandării Avocatului Poporului nr. 3 din data de 09.01.2023 (modif. art. 5 alin. (1), termenul de soluționare a cererilor este de 7 zile).**

Au fost solicitate documente referitoare la modul în care sunt respectate prevederile legale privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, privind informarea în scris a familiei sau a reprezentantului legal la internarea tinerilor în centru. Au fost verificate prin sondaj câteva dosare și s-a constatat că familiile au fost informate în scris la internarea în centru a tinerilor. **În dosarul unui tânăr de 16 ani s-a constatat că nu au fost completate în totalitate documentele din care să rezulte că familia (sau reprezentantul legal) a fost informată în scris la internarea acestuia în centru,** potrivit prevederilor art. 156 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 și art. 311 alin. (3) lit. c) din Hotărârea de Guvern nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013. Mai precis, în informarea în scris a familiei sau a reprezentantului legal la primirea persoanei internate în centru, trebuie completată și cu „*rezultate din evaluarea medicală, intervievarea persoanei internate și documentele aflate în dosarul individual*”.

**Echipa de vizită recomandă conducerii centrului de detenție completarea în totalitate a documentelor referitoare la informarea în scris a familiei sau a reprezentantului legal, în toate cazurile de internare în centru,** potrivit prevederilor art. 156 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 și art. 311 alin. (3) lit. c) din Hotărârea de Guvern nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013.



Referitor la starea disciplinară în rândul persoanelor internate, din informațiile primite de la personalul centrului a reieșit că în cursul anului 2024, până la data vizitei au fost întocmite 266 de rapoarte de incident, fiind analizate în comisia de disciplină 287, **din care 84 de persoane nu au fost sancționate**, iar 190 au fost sancționate astfel: **9 avertismente**, 142 de suspendări a dreptului de a primi și de a cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală și exercitarea drepturilor la apărare, petiționare, corespondență și asistență medicală pe o perioadă de cel mult două luni, **23 de suspendări ale dreptului la vizită**, 11 separări de colectiv și 5 sancțiuni cu izolarea.

Împotriva hotărârilor comisiei de disciplină persoanele internate au formulat 39 de plângeri la judecătorul de supraveghere, două au fost admise și una admisă în parte (schimbarea sancțiunii disciplinare). Împotriva încheierilor Judecătorului de Supraveghere au fost formulate 24 de contestații, din care una a fost admisă.

**În privința abaterilor disciplinare ușoare (9 avertismente), conducerea centrului de detenție este încurajată să utilizeze, în măsura posibilă, prevenirea conflictelor, medierea sau orice alte mecanisme alternative de soluționare a litigiilor, pentru a preveni încălcările disciplinare sau pentru a soluționa conflictele, cum se recomandă în Regulile Nelson Mandela (Regula nr. 38).**

De asemenea, echipa de vizită recomandă conducerii centrului de detenție analiza posibilității de a se evita pe cât posibil aplicarea sancțiunilor privind dreptul de a primi vizite, care pot avea un impact negativ în procesul de reintegrare a persoanei private de libertate, potrivit Normelor C.P.T. (Raportul din anul 2021) și a Regulilor Mandela (Regula nr. 43 pct. 3), în care sancțiunile disciplinare sau măsurile restrictive, prin interzicerea contactelor cu familia, să fie aplicate pentru o perioadă limitată și doar pentru menținerea securității și ordinii.

În perioada de referință au fost acordate persoanelor internate 621 de recompense, constând în: 65 cu suplimentarea dreptului la convorbiri online; 508 cu suplimentarea dreptului la pachet/vizită; 39 de învoiri cu durată de 24 de ore; 7 învoiri cu durată de 48 de ore și două prezentări la funeralii sub escortă.

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**



## RECOMANDĂ

**conducerii Centrului de Detenție Craiova să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:**

1. continuarea demersurilor legale pentru angajarea personalului pe cele 31 de posturi vacante (16 ofițeri, 15 agenți);
2. prelucrarea cu personalul centrului a Regulii 38 din Ansamblul minim de reguli ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților, astfel încât la întocmirea rapoartelor de incident să se aibă în vedere prevederile acestei reguli, în scopul reducerii pe cât posibil a procentului rapoartelor clasate de comisia de disciplină, în privința abaterilor disciplinare ușoare;
3. analizarea posibilității de a se evita pe cât posibil aplicarea sancțiunilor privind dreptul de a primi vizite, care pot avea un impact negativ în procesul de reintegrare a persoanei private de libertate, potrivit Normelor C.P.T. (Raportul din anul 2021) și a Regulilor Mandela (Regula nr. 43 pct. 3), în care sancțiunile disciplinare sau măsurile restrictive, prin interzicerea contactelor cu familia, să fie aplicate pentru o perioadă limitată și doar pentru menținerea securității și ordinii;
4. introducerea în format electronic la infochioscurile din secțiile de deținere a Procedurii de distribuire a materialelor destinate exercitării dreptului la petiționare și a dreptului la corespondență, modificată și completată prin Decizia Administrației Naționale a Penitenciarelor cu nr. 424/13.04.2023, publicată în Monitorul Oficial cu nr. 377 din data de 03.05.2023, potrivit Recomandării Avocatului Poporului nr. 3, din data de 09.01.2023;
5. completarea în totalitate a documentelor referitoare la informarea în scris a familiei sau a reprezentantului legal, în toate cazurile de internare în centru, potrivit prevederilor art. 156 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 și art. 311 alin. (3) lit. c) din Hotărârea de Guvern nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013;
6. amenajarea unei camere de cazare pentru persoanele cu dizabilități, cu grup sanitar adaptat nevoilor acestora, potrivit prevederilor art. 1, alin. (6) din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017;
7. remedierea deficiențelor constatate, prin dotarea corespunzătoare a camerelor cu mobilier (mese, scaune, înlocuirea/repararea paturilor), refacerea pavimentului din mozaic, precum și efectuarea lucrărilor de reparații la grupurile sanitare din camere, potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) art. 4 alin. (1) și alin. (3) din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017;

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

8. asigurarea iluminatului de veghe și repararea sau înlocuirea lămpilor care asigură iluminatul artificial în camerele în care au fost constatate deficiențe, potrivit prevederilor art. 6 alin. (6) art. 1 alin. (2) și art. 3 alin. (1) din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017;
9. efectuarea lucrărilor de igienizare, înlocuirea plăcilor de faianță desprinse, repararea sau înlocuirea obiectelor sanitare defecte la băile comune, precum și asigurarea intimității la dușuri, potrivit prevederilor art. 5, alin. (1) alin. (3) și alin. (4) Anexa la Ordinul Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017.

Craiova, 16 decembrie 2024

